Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

16. juli 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — karteller — fremgangsmåde med henblik på fordeling af kunder på et marked for private pensionsfonde — eksistensen af en konkurrencebegrænsning som omhandlet i artikel 101, stk. 1, TEUF — påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater«

I sag C-172/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Înalta Curte de Casație şi Justiție (Rumænien) ved afgørelse af 13. februar 2014, indgået til Domstolen den 7. april 2014, i sagen:

ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA

mod

Consiliul Concurenței,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, J.L. da Cruz Vilaça og C. Lycourgos,

generaladvokat: N. Wahl

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. februar 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

— ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA ved advokaterne I. Hrisafi og R. Vasilache

— Consiliul Concurenței ved B. Chirițoiu, A. Atomi og A. Gunescu, som befuldmægtigede

— den rumænske regering ved R.-H. Radu, A. Buzoianu og A.-G. Văcaru, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved A. Biolan, M. Kellerbauer og L. Malferrari, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 23. april 2015,

* Processprog: rumænsk.

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 101, stk. 1, litra c), TEUF.

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem ING Pensii – Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA (herefter »ING Pensii«), et selskab, der forvalter en privat pensionsfond, og Consiliul Concurenței (konkurrencerådet) angående en påstand om annullation af sidstnævntes afgørelse, hvorved det nævnte selskab idømmes en bøde for at have deltaget i en aftale, der havde til formål at begrænse konkurrencen på det rumænske marked for private pensionsfonde.

Retsforskrifter

3 Artikel 5 i lov nr. 21/1996 om konkurrence, som ændret (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 240 af 3.4.2014, herefter »lov nr. 21/1996«), bestemmer:

»(1) – Udtrykkelige eller stiltiende karteller mellem erhvervsdrivende, vedtagelser inden for sammenslutninger af erhvervsdrivende og samordnet praksis, der har til formål eller til følge at begrænse, hindre eller fordreje den frie konkurrence på det rumænske marked eller en del heraf, er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

[...]

c) opdeling af markedet eller forsyningskilder [...]«

4 Lov nr. 411/2004 om privatforvaltede pensionsfonde, som ændret (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 482 af 18.7.2007, herefter »lov nr. 411/2004«), indeholder regler om stiftelse, organisation, funktion og overvågning af disse pensionsfonde. Tilslutning til en privatforvaltet pensionsfond finder, når det er obligatorisk, sted under tilsyn af Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (det nationale organ for pensioner og andre sociale sikringsydelser, herefter »CNPAS«).

5 I perioden fra den 25. juli 2007 til den 9. oktober 2007 blev 18 selskaber, der havde til formål at forvalte private pensionsfonde, godkendt af Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (kommissionen for tilsyn med den private pensionsordning) i henhold til lov nr. 411/2004, idet hvert selskab alene kunne forvalte én pensionsfond i Rumænien.

6 Artikel 30 i lov nr. 411/2004 bestemmer:

»(1) – Personer på under 35 år, [...] som indbetaler til den offentlige pensionsordning, skal være tilsluttet en pensionsfond.

[...]«

7 Artikel 31 i denne lov har følgende ordlyd:

»En person kan ikke på samme tid være medlem af flere pensionsfonde, som omhandlet i denne lov, og kan kun have én konto i den pensionsfond, personen er tilsluttet [...]«

8 Den nævnte lovs artikel 32 bestemmer:

»(1) – En person bliver medlem af en pensionsfond ved at underskrive en individuel indmeldelse på eget initiativ eller ved at blive tilsluttet af folkeregistret.

(2) – Ved underskrivelse af indmeldelsen underrettes medlemmerne om betingelserne for den private pensionsordning, navnlig for så vidt angår de i ordningen deltagende parters rettigheder og pligter, de finansielle, tekniske og andre risici samt karakteren og fordelingen af disse risici.

[...]«

9 Samme lovs artikel 33 fastsætter:

»(1) – Enhver, der ikke har tilsluttet sig en pensionsfond inden en frist på fire måneder fra den dato, hvor personen var retligt forpligtet hertil, tilsluttes vilkårligt til en pensionsfond af folkeregistret.

(2) – Den vilkårlige fordeling af personer sker forholdsmæssigt i forhold til antallet af medlemmer af en pensionsfond på datoen for fordelingen.

[...]«

10 Artikel 5 i bekendtgørelse nr. 18/2007 fra kommissionen for tilsyn med systemet for private pensioner om den første tilslutning til og om registrering af medlemmer af privatforvaltede pensionsfonde, som ændret (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 746 af 2.11.2007, herefter »bekendtgørelse nr. 18/2007«), bestemmer:

«(1) – Valget af en privatforvaltet pensionsfond er frit for medlemmet.

(2) – Tilslutning til en privat pensionsfond sker på medlemmets initiativ eller som følge af, at det vilkårligt tilsluttes af CNPAS, når en tilslutning til en privat pensionsfond er obligatorisk.

[...]

(6) – Den første procedure for tilslutning til privatforvaltede pensionsfonde starter den 17. september 2007 og slutter den 17. januar 2008.«

11 Artikel 21 i bekendtgørelse nr. 18/2007 bestemmer:

»(1) – Hvis et eller flere forvaltningsselskaber, inden for rammerne af en halvmånedlig rapport, indrapporterer, at en person har underskrevet mere end én individuel indmeldelse, eller hvis det konstateres, at den pågældendes indmeldelse foreløbig er erklæret for gyldig i forbindelse med en tidligere rapport, opfører CNPAS den pågældende i et elektronisk register over dubletter.

(2) – CNPAS indsender det elektroniske register over dubletter til forvaltningsselskaberne og kommissionen inden for tre arbejdsdage fra modtagelsen af den halvmånedlige rapport.

[...]«

12 Bekendtgørelsens artikel 23 bestemmer:

»[...]

(3) – De personer, der i forbindelse med afslutningen af processen for den første tilslutning hos CNPAS tilsyneladende har underskrevet mere end én individuel indmeldelse, indføres i medlemsregisteret som »ikke-gyldige« og fordeles vilkårligt i henhold til bestemmelserne i denne bekendtgørelse.«

13 Artikel 29 i den nævnte bekendtgørelse bestemmer:

»I forbindelse med afslutningen af processen for vilkårlig fordeling godkender CNPAS tilslutningen af personer for hver privatforvaltede pensionsfond for sig og opdaterer oplysningerne i medlemsregistret.«

14 Artikel 30 i samme bekendtgørelse bestemmer:

»(1) – Inden for fem arbejdsdage fra indførelsen af vilkårligt fordelte personer i medlemsregisteret meddeler CNPAS særskilt hver forvaltningsselskab listen over de vilkårligt fordelte personer, hvis tilslutning til den pensionsfond, som forvaltes af det pågældende forvaltningsselskab, er blevet godkendt.

[...]«

15 Artikel 31 i bekendtgørelse nr. 18/2007 bestemmer:

»Ethvert forvaltningsselskab, som vilkårligt er blevet tildelt medlemmer af CNPAS, er forpligtet til, inden for 15 kalenderdage fra datoen for deres registrering som medlemmer af en privatforvaltet pensionsfond, at underrette disse medlemmer om navnet på den privatforvaltede pensionsfond og navnet på det selskab, som forvalter den.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

16 ING Pensii er et selskab, der udøver virksomhed med forvaltning af pensionsfonde, bl.a. på markedet for obligatoriske private pensioner i Rumænien. I denne egenskab er ING Pensii blevet genstand for en undersøgelse foretaget af Consiliul Concurenței vedrørende en mulig overtrædelse af artikel 5, stk. 1, i lov nr. 21/1996 og af artikel 101 TEUF.

17 Ved afgørelse nr. 39/2010 af 7. september 2010 pålagde Consiliul Concurenței 14 forvaltningsselskaber af private pensionsfonde, herunder ING Pensii, bøder som følge af aftaler, der var blevet indgået mellem disse selskaber med henblik på fordeling af kunder. Disse aftaler vedrørte de personer, som havde underskrevet to indmeldelser i forskellige pensionsfonde i løbet af den første tilmeldingsperiode til disse fonde. Ved at indgå de nævnte aftaler fordelte de omhandlede pensionsfonde ifølge Consiliul Concurenței disse personer (herefter »dubletterne«) ligeligt imellem sig og søgte derved at undgå, at disse blev fordelt af CNPAS.

18 Den 4. oktober 2010 nedlagde ING Pensii for Curtea de Apel Bucureşti (appelretten i Bukarest) principalt påstand om annullation af afgørelse nr. 39/2010 og subsidiært om delvis annullation af denne afgørelse med henblik på nedsættelse af den pålagte bøde. Dette selskab gjorde gældende, at de omhandlede aftaler ikke var i strid med artikel 5, stk. 1, i lov nr. 21/1996, og at betingelserne for anvendelse af artikel 101 TEUF heller ikke var opfyldt.

19 ING Pensii hævdede bl.a., at fordelingen af medlemmer, der var registreret som dubletter, ikke svarede til begrebet »kartel«. Der har således ikke kunnet konstateres nogen virkning i form af begrænsning, forhindring eller fordrejning af konkurrencen på det rumænske marked for obligatoriske private

pensionsfonde eller på en væsentlig del heraf. ING Pensii understregede ligeledes, at konkurrencen mellem disse pensionsfonde ikke var blevet udelukket, idet selskaberne havde konkurreret med hinanden i den første tilslutningsperiode.

20 Consiliul Concurenței bemærkede, at det, for at det kunne fastslås, om de arrangementer, som de berørte selskaber havde vedtaget, heriblandt ING Pensii, var konkurrencebegrænsende, var nødvendigt at tage de retsforskrifter i betragtning, som dannede grundlag for etableringen af markedet for privat forvaltning af obligatoriske pensionsfonde og dette markeds funktion samt de særlige forhold, der kendetegner det marked, hvorpå aftalen var blevet indgået.

21 Ved dom af 6. februar 2012 forkastede Curtea de Apel Bucureşti ING Pensiis søgsmål. Sidstnævnte iværksatte en appel ved den forelæggende ret. Selskabet har bl.a. gjort gældende, at valget af en anden algoritme til beregning af dubletter end den, der var fastsat i den gældende lovgivning, ikke udgjorde en overtrædelse af lov nr. 21/1996, men højst en overtrædelse af den særlige lovgivning om obligatoriske private pensioner. For så vidt som den pågældende aftale desuden kun havde omfattet fordelingen af dubletter, havde den ikke kunnet påvirke konkurrencen på det pågældende marked, eftersom dubletterne, der repræsenterede mindre end 1,5% af markedet, ikke havde været genstand for konkurrence mellem pensionsfondene.

22 ING Pensii har ligeledes over for den forelæggende ret gjort gældende, at selskabet ikke havde nogen interesse af praktisk eller økonomisk art i, at dubletterne blev fordelt ligeligt, eftersom det allerede den 15. oktober 2007 rådede over den største markedsandel. Desuden havde de i hovedsagen omhandlede aftaler haft positive virkninger, idet de havde ført til, at processen i forbindelse med tilslutning til obligatoriske private pensionsfonde var blevet mere effektiv, eftersom medlemmerne havde fået bedre mulighed for, at deres valg blev respekteret, end hvad der ville have været tilfældet, hvis der var fortaget en vilkårlig fordeling.

23 Endelig har ING Pensii anført, at der i det foreliggende tilfælde ikke er blevet påvist nogen opdeling af det nationale marked for obligatoriske private pensionsfonde som følge af, at der var blevet valgt en anden algoritme til beregning af dubletter. Da der var tale om aftaler, som kun omfattede en marginal procentdel af det rumænske marked, er det åbenbart, at disse kun har ubetydelige faktiske eller potentielle virkninger, og at de under ingen omstændigheder også kunne påvirke det pågældende marked i Den Europæiske Union.

24 Consiliul Concurenței har nedlagt påstand om, at ING Pensiis appel forkastes, idet konkurrencerådet i det væsentlige har gjort gældende, at aftalerne om fordeling af dubletter var egnede til at fordreje konkurrencen på markedet for obligatoriske private pensionsfonde og som sådan havde et konkurrencebegrænsende formål. Det er nemlig ikke antallet af faktiske delte kunder, der betinger, om en aftale kan have skadelige virkninger, og om det kan fastslås, at der foreligger en overtrædelse bestående i deling af markeder og forsyningskilder, eftersom dette aspekt henhører under et kartels konkrete virkninger.

25 Under disse omstændigheder har Înalta Curte de Casație și Justiție (øverste kassationsdomstol) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er det endelige, faktiske antal kunder – når der foreligger en praksis med fordeling af kunder – relevant for at afgøre, om der foreligger en mærkbar konkurrencefordrejning som omhandlet i artikel 101, stk. 1, litra c), TEUF?«

Om det præjudicielle spørgsmål

26 Indledningsvis bemærkes, at den forelæggende ret ønsker oplyst, om antallet af personer, som er berørt af aftalerne om fordeling af kunder, er relevant for en af de betingelser, der er fastsat i artikel 101, stk. 1, TEUF, hvorefter et kartel for at være omfattet af anvendelsesområdet for denne bestemmelse bl.a. skal kunne begrænse konkurrencen inden for det indre marked.

27 Henset til de faktiske omstændigheder i hovedsagen skal det forelagte spørgsmål forstås således, at det ønskes oplyst, om artikel 101, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at aftaler om fordeling af kunder som dem, der er indgået mellem de private pensionsfonde i hovedsagen, udgør et kartel med et konkurrencebegrænsende formål, og om antallet af kunder, der er omfattet af disse aftaler, er relevant for betingelsen om en begrænsning af konkurrencen i det indre marked.

28 I denne henseende bemærkes, at for at være omfattet af forbuddet i artikel 101, stk. 1, TEUF skal en aftale, en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder eller en samordnet praksis kunne påvirke handelen mellem medlemsstaterne og have »til formål eller til følge« at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked.

29 For så vidt angår den afgrænsning, der skal foretages mellem samordnet praksis, der har et konkurrencebegrænsende »formål«, og samordnet praksis, der har en konkurrencebegrænsende »følge«, skal det bemærkes, at konkurrencebegrænsende formål og følge ikke er kumulative, men derimod alternative betingelser.

30 Ifølge fast retspraksis siden dom LTM (56/65, EU:C:1966:38) medfører den alternative karakter af disse betingelser – hvilket ses ved brugen af bindeordet »eller« – at det er nødvendigt først og fremmest at tage den samordnede praksis' egentlige formål i betragtning, hvorved der må tages hensyn til den økonomiske sammenhæng, hvori den skal gælde. I det tilfælde, hvor en analyse af indholdet af den samordnede praksis imidlertid ikke med tilstrækkelig klarhed viser, at konkurrencen vil lide skade, må der foretages en undersøgelse af dens virkninger, og for at den kan anses for forbudt, må der foreligge omstændigheder, der tilsammen viser, at konkurrencen faktisk er blevet hindret eller mærkbart indskrænket eller fordrejet (jf. domme Beef Industry Development Society og Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, præmis 15 og T-Mobile Netherlands m.fl., C-8/08, EU:C:2009:343, præmis 28).

31 For så vidt angår begrebet »konkurrencebegrænsende formål« bemærkes, at visse former for samordning mellem virksomheder efter selve deres art kan være tilstrækkeligt skadelige for de normale konkurrencevilkår til, at det ikke er nødvendigt at undersøge deres virkninger for konkurrencen (jf. i denne retning dom CB mod Kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, præmis 49 og 50 og den deri nævnte retspraksis).

32 Det fremgår i den henseende af retspraksis, at aftaler, som efter selve deres art tilsigter en fordeling af kunderne til tjenester, udgør hemmelige aftaler, som er særligt skadelige for de normale konkurrencevilkår. Således henhører aftalerne om opdeling af kunder åbenbart, ligesom prisaftaler, under kategorien af mest alvorlige konkurrencebegrænsninger (jf. i denne retning dom Kommissionen mod Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, præmis 95 og 111).

33 Domstolen har ligeledes fastslået, at det for at vurdere, om en aftale mellem virksomheder eller en vedtagelse inden for en sammenslutning af virksomheder har disse egenskaber, er nødvendigt at forholde sig til indholdet af dens bestemmelser, til de formål, den tilsigter at opfylde, samt til den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori den indgår. I forbindelse med vurderingen af denne sammenhæng skal arten af de produkter eller tjenesteydelser, der er tale om, samt hvorledes de pågældende markeder er opbygget og reelt fungerer, også tages i betragtning (jf. dom CB mod Kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).

34 Det følger heraf, at der for at afgøre, om den i hovedsagen omhandlede praksis kunne have et sådant konkurrencebegrænsende »formål«, skal ske en vurdering af denne praksis på grundlag af de i retspraksis fastsatte kriterier.

35 Hvad for det første angår indholdet af det i hovedsagen omhandlede kartel er det ubestridt, at ING Pensii har deltaget i en samordning med andre selskaber med henblik på ligelig fordeling af et ubegrænset antal aktører, dvs. dubletterne, mellem de privatforvaltede pensionsfonde, som deltog i denne samordning.

36 Som anført af Consiliul Concurenței, og som det fremgår af de sagsakter, som Domstolen er i besiddelse af, er de i hovedsagen omhandlede aftaler blevet udformet og indgået allerede inden iværksættelsen af proceduren med henblik på de berørte personers tilslutning til en af de private pensionsfonde. Disse selskaber havde faktisk haft det scenario for øje, at en række personer ville tilslutte sig ikke blot én, men flere pensionsfonde.

37 Hvad for det andet angår det formål, som de berørte private pensionsfonde har forfulgt, bemærkes, at de bilaterale aftaler om fordeling af dubletter havde til formål at tilknytte de berørte personer til en begrænset kreds af operatører i modstrid med de gældende lovregler, og dermed til skade for andre selskaber, som driver virksomhed i den i hovedsagen omhandlede økonomiske sektor.

38 Kartellet, hvis eksistens var blevet konstateret, havde således til formål at forbedre hver af de private pensionsfondes stilling på det omhandlede marked i forhold til de konkurrenter, som ikke havde deltaget i den omhandlede samordning.

39 I overensstemmelse med betragtningerne i denne doms præmis 32 forfølger disse aftaler således et formål, der åbenbart er skadeligt for de normale konkurrencevilkår.

40 Hvad for det tredje angår den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori de i hovedsagen omhandlede aftaler indgår, bemærkes indledningsvis, at tilblivelsen af dette nye marked for obligatoriske private pensionsfonde er foregået i løbet af en relativ kort periode, dvs. fire måneder, hvorefter hver af disse fondes markedsandel blev fastlagt.

41 Det skal herefter bemærkes, at den nationale lovgivning gjorde de berørte personers tilslutning til en af disse 18 private pensionsfonde, som var blevet godkendte til dette formål, obligatorisk, og at denne tilslutning kun ville få retskraft efter registrering ved CNPAS.

42 I overensstemmelse med denne lovgivning blev personer, som havde indskrevet sig hos flere forvaltere af sådanne fonde, i øvrigt anset for ikke at være gyldigt tilsluttet og for at skulle fordeles mellem disse fonde direkte forholdsmæssigt i forhold til det antal personer, hvis tilslutning til en af de nævnte fonde var blevet erklæret for gyldig.

43 Den nævnte lovgivning bestemte desuden, at en person, der gyldigt havde tilsluttet sig en af de godkendte private pensionsfonde, kun kunne ændre sin tilslutning inden for to år, hvis denne var villig til at betale store afgifter.

44 Endelig har de omhandlede private pensionsfonde – som konsekvens af den samordning, de har foretaget – bevidst unddraget sig lovgivningen, som fastsatte, at dubletter skulle tilsluttes på de kompetente nationale myndigheders foranstaltning og efter en vilkårlig tildeling foretaget af disse.

45 Under disse omstændigheder og for at kunne vurdere den økonomiske og retlige sammenhæng, som et kartel indgår i, skal arten af de omhandlede tjenesteydelser, samt hvorledes de pågældende markeder er opbygget og reelt fungerer, tages i betragtning i overensstemmelse med den retspraksis, der er anført i præmis 33 i denne dom.

46 I den foreliggende sag var arten af den omhandlede tjenesteydelse, som bl.a. er kendetegnet ved de omhandlede personers retlige forpligtelse til at tilslutte sig en privat pensionsfond, defineret i den nationale lovgivning. Det i hovedsagen omhandlede forsikringsprodukt kunne således let identificeres af potentielle kunder, således at der forelå en stærk konkurrence mellem de enkelte private pensionsfonde, som var godkendt til at tilbyde dette produkt.

47 Det følger heraf, at den af de omhandlede private pensionsfonde foretagne samordning havde til formål at gøre det muligt for dem at yde indflydelse på opbygningen og den reelle funktion af det nye marked for obligatorisk privatforsikring på et afgørende tidspunkt for dette markeds etablering.

48 Endelig er det, for at den betingelse er opfyldt, hvorefter en aftale som omhandlet i artikel 101, stk. 1, TEUF, skal kunne påvirke handelen mellem medlemsstater, nødvendigt, at denne aftale med tilstrækkelig sandsynlighed på grundlag af en flerhed af objektive, retlige eller faktiske omstændigheder kan forudses at ville udøve en direkte eller indirekte, aktuel eller potentiel indflydelse på handelen mellem medlemsstaterne på en måde, der kan være til skade for virkeliggørelsen af målene for et mellemstatsligt enhedsmarked. Desuden må denne indflydelse ikke være ubetydelig (jf. domme Javico, C-306/96, EU:C:1998:173, præmis 16, Bagnasco m.fl., C-215/96 og C-216/96, EU:C:1999:12, præmis 47, og Dalmine mod Kommissionen, C-407/04 P, EU:C:2007:53, præmis 90).

49 Hvad angår spørgsmålet, om et kartel, som omfatter hele en medlemsstats område, er egnet til at påvirke handelen mellem medlemsstaterne, følger det af fast retspraksis, at et sådant kartel ifølge selve sin natur styrker opdelingen i nationale markeder, hvorved den hæmmer den med EUF-traktaten tilstræbte økonomiske sammenvoksning (jf. domme Vereeniging van Cementhandelaren mod Kommissionen, 8/72, EU:C:1972:84, præmis 29, Kommissionen mod Italien, C-35/96, EU:C:1998:303, præmis 48, og Wouters m.fl., C-309/99, EU:C:2002:98, præmis 95).

50 I det foreliggende tilfælde fremgår det af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at de omhandlede tjenesteydelser kunne have en grænseoverskridende karakter, da de personer, som er underlagt forpligtelsen til at tilslutte sig en af de godkendte fonde, og deres arbejdsgivere, kan være etablerede i andre medlemsstater, og at de pensionsfonde, som er etablerede i Rumænien, kunne tilhøre selskaber i andre medlemsstater.

51 Selv om det er korrekt, at adgang til dette nye marked for private pensionsfonde var begrænset til selskaber, som var godkendt til dette formål i Rumænien, har det i hovedsagen omhandlede kartel gjort det sværere for selskaber uden for Rumænien, men som ligeledes ønsker at tilbyde tjenester i den pågældende økonomiske sektor, at trænge ind på det rumænske marked.

52 Denne situation må anses for at kunne påvirke samhandelen inden for EU's indre marked.

53 Det følger heraf, at de i hovedsagen omhandlede aftaler kan karakteriseres som begrænsende for konkurrencen på grund af selve deres formål som omhandlet i artikel 101, stk. 1, TEUF.

54 Under disse omstændigheder er antallet af personer, som konkret er berørt af de i hovedsagen omhandlede fordelingsaftaler, irrelevant med henblik på at fastslå eksistensen af en sådan konkurrencebegrænsning.

55 Som generaladvokaten har anført i præmis 83 i sit forslag til afgørelse, kan spørgsmålet om, hvorvidt en fordelingsaftale har et konkurrencebegrænsende formål – nærmere bestemt, om den kan have negative virkninger på markedet – ikke afhænge af, hvor mange kunder der konkret er blevet fordelt, men kan alene afhænge af den nævnte aftales indhold og objektive formål i lyset af den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori denne er blevet indgået.

56 Det følger af samtlige de anførte betragtninger, at artikel 101, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at aftaler om fordeling af kunder som dem, der er indgået mellem de private pensionsfonde i hovedsagen, udgør et kartel med et konkurrencebegrænsende formål, idet antallet af kunder, der er omfattet af disse aftaler, ikke er relevant for vurderingen af betingelsen om en begrænsning af konkurrencen i det indre marked.

Sagens omkostninger

57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 101, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at aftaler om fordeling af kunder som dem, der er indgået mellem de private pensionsfonde i hovedsagen, udgør et kartel med et konkurrencebegrænsende formål, idet antallet af kunder, der er omfattet af disse aftaler, ikke er relevant for vurderingen af betingelsen om en begrænsning af konkurrencen i det indre marked.

Underskrifter